

II. správa SNB
analytický odbor

Čj.:CB-0077/203 /03-89

V Praze dne 15. 9. 1989

Výtisk č. : 2.
Přílohy : 6/11

Denní situační zpráva č. 203 /89 ze dne 15. 9. 1989.

K bodu 2a) : f
K bodu 2b) : č. 1,2,3,4
K bodu 3) : f
K bodu 4) : č. 5,6

Rozdělovník :

č. 1 - OAI VOS
č. 2 - DOMO
č. 3 - I. ZNS **Zničeno**
č. 4 - ZNS **Zničeno**
č. 5 - ZNS **Zničeno**
č. 6 - s. "P" **Zničeno**

Náčelník II. správy SNB

[signature]
plk. PhDr. Karel VYKYPĚL

Výtisk číslo : 2.
Počet listů : 3.

K bodu 2b/ :

Rozdělovník : ministr vnitra ČSSR
I. náměstek MV ČSSR
GT ÚV KSČ | s. Jakeš

Dne 14.9.1989 se v bytě Zdeňka HRADILÁKA ml. uskutečnila schůzka tzv. výkonného výboru OBRODY - Klubu za socialistickou přestavbu. Schůzky se kromě Zdeňka HRADILÁKA ml. a jeho otce zúčastnili Miloš HÁJEK, Věnek ŠILHÁN, Čestmír CÍSAŘ, Vladimír KABRNA, Luboš KOHOUT, Robert HORÁK, Jan URBAN, Vladimír KOLMISTR a Ota JÍLEK.

Na schůzce byla v první řadě projednána další varianta připravovaného dopisu všem členům KSČ, připravená JÍLKEM. Po diskuzi byla tato varianta odmítnuta jako dosud nejhorší a byli pověřeni Věnek ŠILHÁN a Jan URBAN přípravou konečného návrhu dopisu za využití předchozích návrhů. Návrh mají připravit do 21.9.1989 s tím, že bude projednán a schválen na příští schůzce výkonného výboru, která se uskuteční dne 25.9.1989 v bytě Jílka. V této souvislosti byla podrobena kritice praxe, kdy jednotlivé návrhy dopisu byly zpracovány vždy znovu, bez využití již připravených textů. Hovořilo se rovněž o celkové nespokojenosti s prací vedení OBRODY mezi členy s tím, že na vedení OBRODY jsou kladeny příliš velké požadavky, které budou vyžadovat důsledné rozdělení jednotlivých úkolů.

Miloš HÁJEK informoval o intenzivním zájmu IKS navázat oficiální vztahy s OBRODOU. O těchto otázkách měl HÁJEK obsáhlý rozhovor s IMBELONEM, kde bylo dohodnuto, že vzájemně bude organizována výměna lidí, IKS pošle pozvání pro členy OBRODY k návštěvě Itálie. Vzájemné vztahy s IKS se zaměří na výměnu materiálů a dokumentů a IKS zveřejní, že byly navázány oficiální styky s OBRODOU. Další podrobnosti mají být projednány při očekávané návštěvě Luciana ANTONETIHO v ČSSR.

O navázání oficiálních styků s OBRODOU projevila zájem i SPD, řekl dále HÁJEK. O těchto otázkách údajně jednal se sekretářem MAYERA, který byl v ČSSR. Součástí jednání byla i výzva ze strany SPD, aby OBRODA zpracovávala statě k publikaci v časopise "Perspektivy demokratického socialismu".

V souvislosti s diskuzí o stycích OBRODY byla rovněž podána informace o tom, že dne 15.9.1989 přijede do Prahy z Bratislavy HOFMAN jako představitel bratislavské OBRODY, aby zde navázal styky s pražskou OBRODOU i ostatními iniciativami.

Dr. HÁJEK rovněž informoval, že spolu s BENČÍKEM do Brna dne 11.9.1989 nejel proto, že koordináční schůzka a založení občanského výboru, která se v Brně měla konat, byla Brňáky odvolána. Alexandr VONDRA řekl, že dle informací Jaroslava ŠABATY se schůzka v Brně uskutečnila za účasti velkého počtu lidí např. i z Bratislavy, chyběli pouze zástupci z Prahy.

10. odb.

Čestmír CÍSAŘ informoval výkonný výbor o tom, že organizátoři "Několika vět" se na základě vlastního hodnocení současné vnitropolitické situace rozhodli zpracovat jakési pokračování Několika vět, kde kritizují čs. vedení za to, že na Několik vět pozitivně nereagovalo a nedošlo k dialogu. Tentokrát se však nemá jednat o širokou podpisovou akci, ale je snaha získat reprezentativní podpisy známých osob. Z toho důvodu se dne 14.9.1989 na CÍSAŘE obrátil Jiří KŘIŽAN se žádostí o podpis. CÍSAŘ zatím nepodepsal a KŘIŽAN za ním má přijít znovu dne 15.9.1989. Po diskuzi bylo přítomnými CÍSAŘOVI doporučeno, aby svůj podpis nepřipojoval.

Poznatek byl získán Pramenem č. 1 dne 14.9.1989, je hodnocen jako seriózně přenesený a z důvodu konspirace ho lze využít pouze k informaci s. min. vnitra ČSSR, I. náměstka ministra vnitra ČSSR, GT ÚV KSČ s. Jakeše.

10. odb.

ZRUŠEN STUPĚN
UTAJENÍ

29. srpna 1996

DNE

PODPIS *M. J. ...*

11

Výtisk číslo : 2.
Počet listů : 2.

K bodu 2b/ :

Rozdělovník : s. ministr vnitra ČSSR
ministr vnitra a ŽP ČSR a SSR
náčelníci centrálních útvarů FMV
a KS SNB.

Přehled připravovaných akcí,
nepřátelskými iniciativami.
=====

- 20.9. - Protestní akce českých dětí a ekologické skupiny z Prahy 7 ve Stromovce
- 21.9. - /případně 28.9./ české děti a NMS pořádají od 15.00 hod. na Václavském náměstí formou karnevalu "svatováclavskou bouří".
- 28.9. - od 18.00 mše ve sv. Vítu a následný pochod organizovaný iniciativami na Václavském náměstí.
- 6.10. - Od 15.00 se v PKOJF má konat v Bruselském pavilonu setkání příznivců NKJL.
- 7.10. - Schůzka sociálních demokratů z ČSSR, MLR a PLR v Brně /věc je prověřována/.

ARCHIV BEPŘEČINOSTNICH SLOZKY
Zrušen stupen utajeni (svazky) dle 17.203 podle ustanoveni § 15, odst. 3 zak. c. 412/2005 Sb.

- 15.10. - 1. výročí HOS, nebude-li povolena jejich veřejná akce, půjdou na pěší zónu.
- 28.10. - Od 16.00 nebo 18.00 společná demonstrace všech iniciativ na Václavském náměstí.

10. - A0

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH DOKUMENTŮ
Zrúsen stupeň utajení (svazky) dňem 1. 7. 2008 podľa ustanovení § 70 ods. 3 zák. 412/2005 Sb.

Výtisk číslo : 1.

Počet listů : 3.

K bodu 2b/ :

Rozdělovník č. 1 t

Dne 12.9.1989 se uskutečnila v Riegrových sadech, Praha 3, celostátní konference mladých ekonomů o ekonomické reformě v ČSSR. Organizačně celou akci zabezpečoval Prognostický ústav ČSAV, konkrétně předseda ZO SSM dr. Jan MLÁDEK a garantem této akce byl ÚV SSM.

V rámci dopoledního programu vystoupili se svými referáty oficiální hosté doc. KOUBA, ing. MLČOCH a ing. MATĚJKA /bývalí členové KSČ/, kteří ve svých vystoupeních zhodnotili současný stav čs. ekonomiky bez jakýchkoliv invektiv či východisek. Odpolední program zahájil ve 14.00 hod. dr. MLÁDEK, který vyzval přítomné k diskusi, kterou označil jako dialog, ve kterém mohou přítomní /cca 130/ vyjádřit svoje názory. Jako první v diskusi vystoupil ing. ČEŠKA z Ekonomického ústavu ČSAV, který v tendenčně zaměřeném příspěvku hovořil o nutnosti přechodu čs. ekonomiky na tržní mechanismus. Dále poukazoval na nutné změny v ekonomice na tzv. liberální způsob, přičemž vyzdvihoval ekonomiku kapitalistických zemí. Ing. ČEŠKA rozdělil ve svém vystoupení ekonomiku na dva druhy a to liberální a totalitní, přičemž totalitní systém je dle jeho názoru v zemích světové socialistické soustavy mimo PLR a MLR. Totalitní systém charakterizoval jmenovaný jako

vizitku zemí, kde vládne ^{jedna} politická strana a "pracovně" tento označil za socialisticko-komunistický. Liberální, respektive tržní mechanismus dle jeho názoru spravedlivější systém hodnotil ČEŠKA jako jediný vhodný pro čs. ekonomiku. Ve svém vystoupení, které bylo přijato auditoriem potleskem, se snažil ČEŠKA přesvědčit přítomné o svém názoru, jako jediném správném v řešení naší ekonomiky. Tento názor obhajoval i dr. MLÁDEK, který po ukončení vystoupení ČEŠKY doporučil přítomným využít možnosti a pozvat jmenovaného k přednesení jeho přednášky na pracovištích, případně pro vybrané zájemce. V diskuzi vystoupilo celkem 5 přednášejících, kteří hovořili v obdobných tendencích jako ing. ČEŠKA, kdy se snažili hovořit všeobecně o svých názorech na možné cesty změn v čs. ekonomice.

Při prezentaci účastníků setkání byly těmto předány anonymní dotazníky, které sloužily k sociologickému průzkumu názorové hladiny přítomných. Na závěr setkání provedla psycholožka, která celou dotazníkovou akci připravila její veřejné vyhodnocení. Dotazník obsahoval mimo jiné otázku v čem vidí mladí ekonomové cestu nápravy ekonomiky. Z vybraných 35 dotázaných odpovědělo 26, že ve změně politického systému, ve změně ekosystému a ekologické ochraně. Další otázku, která byla veřejně prezentována, bylo uvedení urychlujících faktorů ozdravení čs. ekonomiky. Mezi vnitřními faktory byly uváděny názory; spojení s opozicí ČSSR, Demokratickou iniciativou a občanská aktivita. Jako brzdící faktory byly uváděny - kádrová politika, rok 1968 a jeho důsledky, nedostatečná ekonomická gramotnost obyvatelstva, nemožnost zasahovat do ekonomiky apod. V rámci dotazníkové akce byly mimo jiné při vyhodnocení zvýrazněny i procentuální vyznění názoru dotázaných

na dobu průběhu přestavby v ČSSR. Veřejně byly citovány i názory, že je nutné spojit se s opozicí, vstoupit do EHS a NATO apod.

Celkově lze hodnotit uvedenou akci jako vytvoření prostoru pro mladé radikálně zaměřené ekonomy, kteří se soustředili pod patronaci ÚV SSM kolem osoby dr. MLÁDKA a jemu podobně smýšlejících osob z Ekonomického ústavu a Prognostického ústavu ČSAV, kteří hodnotí negativně čs. ekonomiku, a nedostatečné uplatňování glasnosti a přestavby v podmínkách ČSSR.

Na závěr setkání bylo přítomným sděleno, že vzhledem k průběhu akce budou další setkání organizována každého půl roku. Dle názoru pramene se u některých účastníků projevují tendence konstituovat formou těchto setkání organizační platformu nové tzv. nezávislé iniciativy v oblasti ekonomie.

Poznatek byl získán Pramenem č. 1 dne 12.9.1989, je hodnocen jako seriózní a lze ho využít v informačním toku FMV.

M. odb.

82

Výtisk číslo : 1.

Počet listů : 1.

K bodu 2b/ :

Rozdělovník č. 1 :

Z dodacího úřadu Ostrava byl na adresu ÚV SSM doručen dopis, jehož odesílatelem je Regionální organizace SOLIDARITY. Dopis, který je psán v jazyce polském a anglickém obsahuje popis ekologické situace na Ostravsku a kritizuje výstavbu koksárny ve STONAVĚ.

Solidarita v dopise vyzývá čs. občany k podpoře mezinárodní protestní akce za zastavení výstavby koksárny ve STONAVĚ s tím, že protestní akce proti výstavbě se bude konat 5.10.1989 před všemi čs. zastupitelskými úřady a v Těšíně.

Poznatek byl získán Pramenem č. 1 v první polovině září 1989, je hodnocen jako pravdivý a lze ho využít v informačním toku FMV.

M. odb.

Výtisk číslo : 2

K bodu 4 :

Rozdělovník : ministr vnitra ČSSR
I. NMV ČSSR
GT ÚV KSČ s. JAKEŠ
tajemník ÚV KSČ s. FOJTÍK

ZRUŠEN STUPEŇ
UTAJENÍ

29. srpna 1996

FOJTÍK

PODPIS

Oficiální cestou byla získána informace o uvolnění tzv. "Přezorových" filmů z 60. let do současné distribuce čs. kin. Celá záležitost byla projednávána jak se stranickými, tak i vedoucími pracovníky v oblasti čs. filmové tvorby s tím, že nasazení těchto filmů /např. UCHO, Skřivanci na niti, Žert .../ bude postupné, dle zhotovení dostatečného počtu kopií. Navíc film "Skřivanci na niti" má zastupovat čs. kinematografii na Mezinárodním filmovém festivalu v Západním Berlíně, který se bude konat v únoru 1990. Mimo soutěž se zde mají promítat další filmy z 60. let /např. výše jmenovaný "Žert"/.

Do čs. kin mají být rovněž uvedeny sovětské filmy SLUHA, SOVĚTSKÁ NOC, MARŠÁL BLJUČER a další, které pojednávají o letech, kdy v čele sovětského státu stál Stalin.

Poznatek byl získán Pramenem č. 3 dne 11.9.1989, je pravdivý a lze ho využít k informaci ss. ministra vnitra ČSSR, I. nám. ministra vnitra, Jakeše a Fojtíka.

M. odb.

Výtisk číslo : 2

Počet listů : 1

K bodu 4/ :

Rozdělovník č. 1 :

Helmut HÜBNER, zástupce šéfredaktora časopisu NEWS vycházejícího v Drážďanech, v důvěrném rozhovoru hodnotil současnou situaci v NDR následovně :

"V zemi vládne politická nespokojenost, lidé neseouhlasí s HÖNECKEROVÝM odklonem od sovětské přestavby. Přibývá demonstrací a protistátních vystoupení, jednotu politických stanovisek už není ani mezi novináři, dokončení v listu NEUES DEUTSCHLAND. 21. srpna v ČSSR bezpečnost zasáhla s rozvahou, zatímco v NDR se podobná vystoupení kpotírají s nevšední brutalitou jako při poslední demonstraci v Lipsku. Násilí plodí zase jen násilí, v Polsku dokonce sáhli k výjimečnému stavu a přece opozice dosáhla svého, proto NDR ani ČSSR nemohou vůli lidu udržet na uzdě dlouho", řekl doslova.

Poznatek byl získán Pramenem č. 1 v první polovině měsíce září 1989, je hodnocen jako seriózně přenesený a lze ho využít v informačním toku FMV.

10. odb.

ARCHIV

Zrušen stupeň utajení